

stigt, efter som jeg ser paa det, om man havde givet Menighedsraadene hvert Sted det fulde Ansvar for Indstillingerne. Men nok derom. Erfaringerne med Hensyn til Menighedsraadene har vist, at de udøver denne Beføjelse med Hensyn til Indstillinger til Præsteembeder med stor Samvittighedsfuldhed og mere og mere saaledes, at gennemgaaende alle Partier i Menighedsraadene bliver enige om at indstille en Mand som Nr. 1, og denne skal da ifølge Loven have kongelig Udnævnelse, naar Biskoppen anbefaler det. Denne Ordning foreslaas her. Samtidig foreslaas det, at Menighedsraadene ikke alene skal have Indstillingsret til Sognepræsteembederne, men ogsaa til Kapellanerne. Det har de ikke i Øjeblikket, men jeg finder det rigtigt, at vi vender tilbage til den samme Ret, som de faktisk havde fra 1903 af, og som Minister sætter jeg ingen Pris paa, at Ministeriet har Ret til at kalde Kapellanerne og besætte andre Præsteembeder end Sognepræsteembederne uden at høre Menighedsraadene, thi i Praksis vil Ministeren alligevel altid rette sig efter de Henvendelser, der kommer gennem Deputationerne. Det er jo vedkommende Menighed, der skal bruge vedkommende Kapellan, og ikke Ministeren. Derfor vil man — det vil jeg da, og det tror jeg, enhver Minister vil — tage det fyldigst mulige Hensyn til de Ønsker, der fremkommer fra vedkommende Menighed; Ønsker, der fremkommer gennem Deputationer, kan man tage fejl af, det beror jo paa, hvilke Deputationer der bliver sendt, hvorimod Menighedsraadene, der er valgt med Stemmer fra samtlige Sider i Menigheden, paa en ganske anderledes fyldig Maade er Udtryk for den Trang, der er til Stede i Menigheden. Jeg maa maaske nævne endnu et Hovedpunkt med Hensyn til Menighedsraadene, og det er det, at der gives dem Ret til ved førstkommende Ledighed i Lærerembeder, hvortil Kirkesang eller kirkelig Betjening er knyttet, at afgøre, hvem der skal overtage Kirkebetjentpladsen i Fremtiden. Menighedsraadet kan ogsaa gaa udenfor Lærerpersonalet i Kommunen og antage andre som Kirkesangere. Det er noget, der har været Tale om tidt og ofte, at Lærerne ikke skulde være tvunget til at overtage denne Bestilling, den skulde ikke være knyttet sammen med Lærerembedet, og fra Befolkningens Side har man ligeledes flere Steder ønsket denne Frihed. Jeg finder det ogsaa rimeligt, at den gives, men jeg vil gerne samtidig sige, at det vil vistnok medføre, at man maa oprette Kursus, for at kommende

Kirkesangere kan faa en nogenlunde ordentlig Uddannelse, og de maa ogsaa aflægge Prøve, for at man kan sikre sig at faa Folk, der virkelig er i Stand til at lede Kirkesangen paa en fyldig og god Maade, men det vil jo heller ikke være vanskeligt. Endelig tror jeg, at naar Valget bliver frit, vil der ikke være saa mange Lærere, som ønsker at blive fri, naar de ellers kan udføre Gerningen, thi Lønningen som Kirkesanger og Kirkebylærer har jo mere dragende Magt nu, end den havde i den Tid, jeg var Kirkesanger f. Eks.; nu faar de 300 Kr. aarlig for at synge i Kirken, jeg fik 20 Kr., og Arbejdet var det samme.

Det næste Lovforslag, som nævntes af den højtærede Formand, var *Forslag til Lov om Kirkers Bestyrelse m. m.* Om dette Forslag skal jeg ikke sige meget; det er i det væsentlige bygget paa Loven af 1915 om Kirkers Bestyrelse, men er medtaget, fordi det i de sønderjydske Landsdele er Menighedsrepræsentationerne, der bestyrer Kirkerne og har alle de herhenhørende Forhold under sig, og naar Lovgivningen skal være ens Nord og Syd for Kongeaen, maatte dette Forhold tages med. Det, der foreslaas i Menighedsraadsloven og her, er da, at Menighedsraadet nedsætter et Udvalg, som bestyrer Kirkerne, det vil sige de selvejende Kirker, men dem har vi jo nu mange af, da de fleste af vore Kirker er blevet selvejende. Der er ikke taget med det, der stod i Loven af 1915, at Kommunalbestyrelsen skal vælge en Mand ind i Kirkebestyrelsen, thi for det første kendes dette ikke i de sønderjydske Landsdele, hvor Kirkerepræsentationen selv fuldt ud har kunnet magte Sagen, og for det andet har Erfaringen siden 1915 vist, at der slet ikke har været nogen Brug for denne kommunale Mand, der har ikke været nogen Strid eller blot nogen Modsætning mellem Kommunalraadene og Menighedsraadene, det er gaaet selv og villigt alt sammen. Derfor er der efter min Mening ikke nogen Grund til at sætte en kommunal Mand ind her og derved for det første paatvinge Sønderjyderne noget, som de ikke er vante til og betragter som urimeligt, og for det andet gøre Bestyrelsen af Kirken mere omstændelig end nødvendig.

Dernæst er der Regler om, at Bestyrelsen med overordnet Myndigheds Samtykke kan udskrive et vist Beløb, indtil 500 Kr., ved Ligning til Vedligeholdelse af Kirken, uden at man behøver at gaa til Ministeriet dermed. Da man afløste Tienden, lagde man jo ved hver Kirke en Sum hen til Kirkens fremtidige Vedligeholdelse og ogsaa til Hovedstandsættelser, om saadanne maatte